

autē benignitas quātū ad quedā signa exteriora benignitatis: quā philosophus amicitia vocat/ ē necessaria ad socialiter cōuiuendū. Nullus enī: vt ait: p̄t p̄ diem viuere cū tristi et non delectabili. **I**ō ex quo dam debito naturalis honestatis p̄strigeris/ vt alijs delectabiliter conuiuas p̄ benignitatem. **C**ū precipue cū inter alios fueris/ debes te benignū ostendere et delectabilē exhibere/ et in conuentu multorum mentis tristitiam quadā vultus hilaritate te decet simulare. **C**erūtū effusa dissolutio cauenda est/ ne sub pretertu pietatis nutriatur vitium vanitatis. **E**rgo vt ait **H**ugo. **S**i cum alijs fueris et mutua delectat verborū collatio: fiat sermo de moribus: fiat sermo de scripturis: nunc de miserijs hui⁹ vite cōgemiscam⁹: nunc de spe futuroꝝ gaudioꝝ cōgaudeam⁹: nūc mutui secreti reuelatione recreemur: nunc simul ad illaz visionem **J**esu: ac bona celestia suspiram⁹. **S**i vero nō nūq̄ vtile est/ vt intensū animū ad inferiora quādam et iocunda laxem⁹: sunt laxamenta illa plena honestatis: vacua leuitatis: et sic careant nimio pondere: nō tamen careant edificatione. **I**n his ergo tribus maturitate/ humilitate et benignitate/ tota exteriorum disciplina cōsistit. **H**umilitas autē maturitatē tēperat/ ne elata videat. **B**enignitas ne austeram et indignabunda.

Tertia descētio quātū ad seipm qua homo fragil' nō diu vel sp̄ sp̄ualib⁹ valēs institerere: necesse habet se in ope manuum exercere.

Capitulū .lxxij.

Tertio debes frequēter ascendere/et op^o ali
quod corpale vel manuale arripere. imo certe
ita debes exercitiū tuū ordiare/vt quotidie
teipm in ope manūū suis et certis tēporib^o exerce
as: et suis rursūm tēporibus in ascensionibus cordis p
ficias/quāq̄ a cordis pfectibus forsitan manib^o ope
rans non impediris. **P**otes enī infra opus orare:
meditari: in timore te et desiderio exercere. **S**ancti
patres nrī hoc p regula habnerunt: vt quanto fide
lius se ad opus manūū cōferrēt: tanto ad altiorē pu
ritatis et caritatis ascensū et spirituale pfectū spera
bant se peruenturos. **I**taq̄ hō fragilis cū sis/noli te
angelum putare qui semper vtitur cibo spirituali/
quem tu nescis / vt tu etiam velis semper spiritua
libus adherere: sed teipm certis temporibus exerce
in ope manuali multiplici ratione. **P**rimo ne te
dio victus iam etiam in toto relinquas spūale exer
citiū. **N**ec reputa te feruentiorem et magis spūa
lem q̄ fuit magnus ille Anthoni^o / qui nisi talem ascē
sū et descensum inter opus manuale et spirituale ab
angelo didicisset/tedio victus ad seculum rediūssit.
Dō vult **C**assianus: q̄ qui non est quotidie conten
tus aliquid manibus operari n̄ pōt in cella finaliter
pseuerare. **S**cōdo enī q̄uis ad modicū interdū il
la manualia ab illa vacatione te retrahūt/postea tū
valentiorē ad eam te reddunt. **T**erzio: vt audisti:
non potest cum concupiscentijs ascendere. **S**ed
ipse sunt que ascensum impediunt. **I**deo istas cō
cupiscentias oportet te uincere/precipue opere ma
nuali. **I**n desiderio ē enī omnis ociosus. **S**ic sepe q̄

opus manū deseruit spiritali ascensioi inq̄ntū im
pedimēta remouet ascēdendi. **T**ertio cor tuū valde
ē instabile / et hincinde velut nauicula in fluctib⁹ ma
ris fluctuās sic quatit diuersis affectib⁹ et meditati
onibus. **I**git̄ vt dicit **Cassian⁹**. Cor tuū velut q̄daz
anchoza te decet figere pondere videlicet et occupa
tione alicuius operis manualis. **Q**uarto quoniam
plures adit⁹ tēptādī inimic⁹ in nobis reperit ocioſ⁹
q̄ occupatis. **S**iquidē occupat⁹ vt aiūt vno demo
ne tēptat⁹: ocioſus x̄o innumeris demōib⁹ deuastat̄.
Quinto si diligent̄ aduertis ip̄m opus manū utili
ter te admonet ad ascensū. **P**rimo enī adimonet te d̄
loco in q̄ te dñs posuit vñ cecidisti. **N**ā ibi cōstitut⁹
in quietis plenitudine nō te cū labore oportuit ope
rari. **E**t si **Adā** positus erat vt scriptura dicit vt pa
radisū operaret: nō tñ cū labore s̄ eū colens cū sum
ma delectatione: et cōsiderās in inferiorib⁹ potētiā
sapientiā et benignitatē creatoris: in laudem ei⁹ fe
rebat̄. **E**st igit̄ s̄m **Hern.** Opus manū quasi vul
nerū ligamentū / vñ corripere et admoneri te cul
pa. **S**iquidē post culpā datū ē hoc p̄ceptū legis na
turalis. **I**n sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. **Q**uo
tiens igit̄ manibus oparis: totiens admoneri d̄ cul
pa trāsgressiois. **I**tē p̄ opus manū admoneri q̄
sex diebus: scz tota vita qua hic viuīs oportet te la
borate. **N**ā t̄ps ē laborādī. **S**eptio x̄o die finita vi
ta p̄senti dicit sp̄s vt a laborib⁹ requiescas. **A**dmo
neris igit̄ manuali ope illuc tendere vbi te nō opor
teat laborare: s̄ tantū vacare et videre quoniam sua
uis est dominus. **S**ed et op⁹ manū reddit te libez.

ne sit tibi opus alijs applaudere et alioꝝ aliqua desi-
derare. sicut **A**plius scribit ad **T**hessalo. ¶ **S**eptio
fm **B**ern. **I**psm opus manuuꝝ sepe sicut corpꝰ suo
pondere ⁊ mole deprimit. ita nōnūqꝰ cōpunctiōem
dulciꝰ exprimit et efficit puriorē. **P**ropꝰ hec ⁊ mut-
ta alia sancti pꝰes nꝰi pꝰcipue in egypto tā fideliter la-
borauerūt: ⁊ pꝰpter labores eoz a sanctis tā sublimi-
ter extollūt. **V**erūtū ne a cordis ascensionibꝰ longe
discedas/ ea debes magis opera corporalia q̄ntū in-
te est semper eligere q̄ cum spūalibus videntꝰ maio-
rem cōuenientiā habere: sicut sacros libros scribere.
qđ minꝰ ab ascēsu impedit et ē spūalitꝰ ampliꝰ fruc-
tuosū. **Q**uot enī libros sacros scribis/ quasi tot veri-
tatis pꝰcones facis: et quot ex eis pꝰpūgūt et pꝰficiūt
tot eris particeps meritorꝝ. **H**inc opus scripture be-
atus **B**ern. magis approbat. **P**lures scōꝝ patrum
scriptores erāt. **O**mnes fratres et discipuli ī mona-
sterio sancti **S**artini libros scribebant. **D**e ope scrip-
ture inter alia beatꝰ **H**ieronymꝰ **R**usticū monachū
specialitꝰ admonet. **P**lures sancti libros suos tū ex
humilitate. tū ad deuītādū oclū. pꝰpꝰis manibꝰ scri-
bebāt. vt de **A**mbrosio legīt et **H**iero. ¶ **S**ane euz
manibꝰ oparis nō debes mēte ociari sꝰ ad pietatem
cordis te exercere orādo aliqđ aut meditādo seu cer-
te qđ scribꝰ dulcit ruminādo. **I**mmo etiā fm **A**ug.
de ope monachoz: poteris infra opꝰ deuote aliqđ
decantare. **N**ec enī opꝰ manuū ista plus ipedit qꝰ
seculares a suis carminibꝰ impediunt manibꝰ labo-
rantes. **D**ebes autē fidelitꝰ operari nō sicut seculares
qui recipiūt solū mercedē trāseuntē. tu aut non solū

mercedē tpelem: s̄ immarcessibiles coronā in celis.

Attēde q̄ sancti angeli laborib⁹ occupatis pasto-
ribus specialit̄ natū xp̄m dñm nūciauerūt. **N**oli tñ
in labore esse nimius vel importun⁹: s̄ moderatus et
discretus. **D**ebes p̄cipue in ope manū silentiū cu-
stodire. **S**ilentiū enī in quo iuxta p̄phetam ē fortitu-
do n̄ra / et si vbiq; et sp̄ ē seruandū / nisi necessitas co-
gat vel utilitas suadeat: maxime tamē in ope manu-
ali. **J**uxta illud **A**postoli. **O**bscramus in dño Jesu
vt cum silentio panem vestrū manducetis.

Be ascensionibus ad proximū vel pro-
pter proximū. **E**t primus descensus fit ad
superioris iussione. **C**a. lxxvii.

Similiter necesse ē sepius p̄pter primum ab
istis ascensionibus descendere. id ē ad t̄ps
cessare non in toto deserere ascensioēs. **T**ri-
bus etiā modis p̄pter primū descendimus: qz vel
p̄pter superiorē / vel p̄pter equalē / v̄l p̄pter inferiorē.
Propt̄ superiorē debes ascenderē: cuz verbi gr̄a: lz tu
quātū in te ē sp̄ appetis tibi vacare / vel cū **A**zaro pec-
cata tua deslere / et cōpunctiōem ex memoria pecca-
torū tuorū vel extremi iudiciū rē. cōficere: vel cum
Maria ad pedes **J**esu p̄dicantis sedere. id est ī vita
et passione xp̄i mentaliter exercitare vel quouis ma-
gno ascēsu. **E**t ecce venit superior tuus et vocat te: iu-
bet exire: mandat descendere: statiz sine mora **M**ar-
tha ad pedes vicarij **J**esu. id ē superioris p̄cedat. id ē
tota humilitate et deuota p̄mptitudine descendat
et inclinet se ab interiori suo exercitio. qz si **M**aria ad
huc in domo remanserit / et tantū se circa interiora a